

Motion till riksdagen 2019/20:372

av Eric Palmqvist m.fl. (SD)

Det svenska stålet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera svensk basindustri vid utformning av energipolitiken och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om infrastruktur för stålindustrin och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka utbildningsinsatserna kopplat till stålindustrins kompetensbehov och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rikta medel till metallurgiforskning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om forskning och utveckling inom stålindustrin och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Exporten av förädlade metaller är betydande för svensk ekonomi. Den totala exporten för malm, stål och andra metaller uppgick till 121 miljarder under 2017. Den viktigaste varugruppen i detta sammanhang är alltjämt stålprodukter där svensk industri nischat sig genom att specialisera sig på så kallat högpresterande stål. Vad det gäller stål så importerar Sverige ungefär lika mycket som vi exporterar mätt i vikt, men då vi producerar och exporterar det s.k. högpresterande stålet och importerar mer av standardprodukter så är exportvärdet omkring 35 procent högre. Genom satsningar på mer högteknologiska produkter står sig Sverige därmed relativt väl i konkurrensen och kan fortsätta generera såväl skatteintäkter som arbetstillfällen. För att även i fortsättningen vara konkurrenskraftiga gäller dock att ligga i framkant vad gäller såväl utbildning, forskning, marknadsföring som innovation, och mycket av detta måste ske i symbios mellan det offentliga och industrin.

De mineralrelaterade näringarna är centrala för Sverige och genererar arbetstillfällen och välstånd i glesbygd där brytningen oftast sker. Därför blir det ibland svårsmält när

vissa, om än indirekt, vill grusa förutsättningarna för en stark svensk basindustri genom exempelvis en verklighetsfrånvärd energipolitik, felprioriteringar inom infrastrukturen, skattepålagor och andra administrativa hinder. Vi ser dock en utvecklingspotential i den svenska stålindustrin varför vi vill förenkla snarare än försvåra för denna industriella gren.

Energipolitiken

Svensk basindustri i allmänhet och stålindustrin i synnerhet är starkt beroende av en stabil och säker tillgång på el. Därför är det ett stort orosmoln för stålföretagen när man ser hur svensk politik riktas in på att byta ut det som fungerat i decennier mot kostnadsdrivande och opålitlig väderberoende elproduktion. Svensk stålindustris produkter går till övervägande del på export och är därmed starkt beroende av goda villkor relativt konkurrerande företag på världsmarknaden.

Vi har i olika sammanhang presenterat vår verklighetsförankrade och välfärdsinriktade energipolitik som bygger vidare på den energimix av huvudsakligen vatten- och kärnkraft som tjänat oss så väl medan vi kraftigt motsätter oss subventioner och skattelättnader till t.ex. väderberoende energislag som snedvrider energimarknaden och grusar möjligheterna till ett robust energisystem. Vad det gäller stålindustrins villkor så kan vi inte nog betona vikten av en sund och genomtänkt energipolitik där orealistiskt drömmande inte ska tillåtas sätta agendan. En verklighetsfrånvärd energipolitik som resulterar i en kostnadsdrivande och opålitlig väderberoende elproduktion utgör ett direkt och påtagligt hot gentemot Sveriges tunga industri.

Infrastrukturen

Stålindustrin är en bransch som i hög grad är beroende av stabila och tillförlitliga s.k. just in time-leveranser av råvara, järnmalm, för att kostsamma produktionsstopp skall undvikas. Stålindustrin förlitar sig i mycket stor utsträckning på järnvägstransporter varför man är starkt beroende av att underhållet i järnvägsnäten är erforderligt. Vi ser därför med oro på att underhållet av järnvägsnäten varit eftersatt under många decennier. Vidare behöver flaskhalsar i systemet byggas bort för att underlätta godstransporter och höja standarden för att medge transporter med högre hastigheter än idag. Ett större fokus behöver därför riktas mot industrins villkor i infrastrukturplaneringen.

Utbildning

Stålindustrin i Sverige är högteknologisk varför det är av yttersta vikt att utbildningsväsendet gör sitt för att förse industrin med rätt kompetens. Vi menar att det bedrivs alltför svaga utbildningsinsatser för industrin inom ämnen som t.ex. metallurgi. Här menar vi att det dessutom tack vare modern informationsteknologi finns utrymme för att förlägga utbildningar nära produktionsorterna genom distansutbildning, vilket kan ge upphov till regionalpolitiska fördelar. Utbildningssatsningar med relevans för stålindustrin är nödvändiga och detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Forskning och utveckling

Svensk stålindustri har en hög innovationskraft vilket inte minst Hybrit-projektet utgör ett exempel på. En fullskalig svensk stålproduktion med den teknik som idag sker i experimentell skala skulle kunna reducera svenska CO₂ utsläpp med uppemot 10 % och har potential att reducera utsläppen globalt med ungefär 7 % om tekniken implementeras globalt. Genom att skjuta till riktade forskningsmedel till denna viktiga basnärlings FoU där bl.a. metallurgiforskning utgör en viktig komponent kan inhemska tekniska landvinningar komma att bli en viktig exportvara jämte stålet. Målet ska vara en världsledande position inom fältet FoU.

Eric Palmqvist (SD)

Mattias Bäckström Johansson (SD)

Tobias Andersson (SD)

Josef Fransson (SD)